

Hymny o świętym Grzegorzu VII

Hymn przedstawia św. Grzegorza VII jako troskliwego pasterza, który w swojej posłudze na rzecz owczarni Pańskiej kieruje się nie tylko wskazówkami Ducha Świętego oraz całkowitym poświęceniem własnego życia aż do męczeńskiej śmierci, ale także żywymi odczuciami, takimi jak chociażby gniew wobec wrogów Kościoła. Kluczowe okazuje się zatem pełne zaangażowanie biskupa, jego bezkompromisowe oddanie samego siebie na ofiarę za życie innych. Chodzi przede wszystkim o poświęcenie się dziełom Bożym całym sercem. Tekst przedstawia również trzy cechy wiary, których przykładem był św. Grzegorz VII: odważne wdrażanie nakazów Pańskich w czyn (por. Jk 2, 14-26), mocne i wytrwałe zaufanie Bogu, gdyż od tych postaw zależy owocowanie Kościoła (por. Łk 21, 19), oraz pogoda ducha czy radość, które przewyżają doczesne trudności (por. 1 Tes 5, 16; Syr 30, 21-25). ■

Hymnus (ad laudes)

Póntifex magnus, pópulo stupénte,
Sub columbína spécie, loquéntis
Spíritus Sancti documénta sensit,
Actibus implet.

Fortis occúrrit múluer Mathíldis,
Quæ, Patri summo tríbuens iuvámen,
Inclytæ Sedis, stúdio fidéli,
Iura tuétur.

Tríticum cernens lóliis scátere
Præsul, et messem mánibus profánis
Obiici; zelo rapiénste, sævit,
Alter Elías.

Ut viam currant pátriæ supérnæ
Líbero gressu pópuli fidéles,
Anteit pastor, própriam parátus
Trádere vitam.

Murus Israel dómui stetísti,
Críminum vindex, columénque Romæ,
Inter ærúmnnas plácida, Gregóri,
Morte potírís.

Mártyres pergis prope, laureátus;
Firmus et constans, fídei tenácem,
O Pater, præbes ánimum: triúmphi
Gáudia sumas.

Sis memor cari gregis, et patrónus,
Sis ad ætérrnam Tríadem, precámur:
Cuncta cui dignas résonent per orbem
Sáecula laudes.
Amen.

Hymn (laudesy)

Zbożnym zachwytem uczczono pasterza,
co słuchał posłusznie Ducha pouczeń
i czynem wypełniał, cokolwiek nakazał
Boży gołąbek.

Spójrz, oto biegnie mężna Matylda,
wielce sumienna, gdy broni Stolicy,
bo Ojcu Świętemu prędko przynosi
tak cenne wsparcie.

Biskup, jak Eliasza, spogląda na pola
i widzi, że zboże chwastem zarasta,
i gniew go rozpala, gdy plony trafiają
w niegodne ręce.

Życie jest gotów poświęcić, bo pragnie,
aby narody bez przeszkód zmierzały
ku obiecanej wiernemu ludowi
wiecznej krainie.

Tyś murem, Grzegorzu, domu Pańskiego,
tyś pomstą zbrodni, tyś Rzymu filarem,
pogodna twa dusza, doznawszy utrapień,
śmierć przewycięża.

Ty, wieniec ubrawszy, krocysz ku świadkom,
silny i stały, bo w wierze wytrwałeś,
umocnij w nas ducha, prosimy cię, Ojcze
zawsze radosny.

Bądź nam patronem i miej nas w opiece,
przez Świętą Tróję błagamy dziś ciebie;
niechaj Jej chwałę sławią narody,
niech brzmiały pieśni w niebie.
Amen.

Hymn nosi charakter wyraźnie biograficzny. Jego treść koncentruje się na prorocत्वach, które zapowiadały, że młody Hildebrand, późniejszy mnich benedyktyński, z jednej strony obejmie urząd papieski, a drugiej strony osiągnie świętość dzięki mężnemu znoszeniu przeciwności, jak również pełnemu poświęceniu w obronie owczarni Chrystusa przed napaściami świata. Autor użył w hymnie szeregu dynamicznych obrazów, takich jak żegluga po wzburzonym morzu albo jaśniejący wschód słońca w górach. ■

Hymnus (ad vesp̄as)

Te triumphānti celebrāmus ore,
Inclytum Romæ jubar, o Gregóri;
Corde qui magno súperans procéllas,
Líttora tengis.

Gáudeat cœtus Benedícti patris,
Qui tot et tantos generávit orbi
Fílios: nullus símili refúlsit
Laude veréndus.

Núntium latæ ditiónis adfert
Dextra ludéntis púeri, dolántem
Dum secus fabrum, Domino regénte,
Ségm̄ine scribit.

Alta conscéndas, Pater; oriáris
Sol novus mundum rádiis serénans:
Póntifex Petri sédeas cáthedra,
Arbiter orbis.

In latebrósos fúgiant recéssus,
Quotquot hostíli rábie furéntes,
In gregem Christi sátagunt nefánda
Tela vibráre.

Sis memor cari gregis, et patrónus,
Sis ad ætérrnam Tríadem, precámur:
Cuncta cui dignas résonent per orbem
Sáecula laudes.
Amen.

Hymn (nieszpory)

Chwalimy twe imię pieśnią zwycięską,
o rzymski promieniu, święty Grzegorzu,
bo wielkieś przechodził burze żywota,
nim brzeg zdobyłeś.

Z tobą się cieszą synowie Opata,
których tak wielu zrodziłeś dla Pana,
choć żaden taką jak twoja świętością
nigdy nie jaśniał.

O władzy twojej wieściła ta chwila,
gdy już jako chłopiec w ojca pracowni
wiórami Pańskie proroctwo spisałeś,
a duch cię wzmocnił.

Mówiono o tobie, że wzejdziesz na szczytach
jak słońce poranka, co radość przynosi,
że będąc pasterzem, zasiądziesz na tronie
i świat osądzisz.

Niechaj wpełzają do mrocznych kryjówek
ci, których furia złowroga zaślepia,
którzy chcą niszczyć zagrody Chrystusa,
grożąc orężem.

Bądź nam patronem i miej nas w opiece,
w Najświętszej Trójcy błagamy dziś ciebie;
niechaj Jej chwałę sławią narody,
niech brzmiały pieśni w niebie.
Amen.